

ČERVENEC 2026

ZPRAVODAJ

OBCE BŘEZÍ

str. 14 | Rozhovor: Miroslav Pacovský
str. 23 | Březí: Nejstarší písemná zmínka

Vážení spoluobčané,

ještě než se rozutečeme na dovolené, můžeme se tu společně ohlédnout za uplynulými třemi měsíci v naší obci. Za sebou máme několik společenských akcí, projednávání změny územního plánu, pomalu se chystají podzimní volby.

I když se může zdát, že se nás mnoho věcí netýká, myslím si, že opak je pravdou. Představa, že člověk sám nic nezmuže, platí jen pro ty, kteří jí uvěří. Zářným důkazem toho, že člověk sám zmůže velmi mnoho, je u nás v obci naše paní knihovnice. Ačkoliv si sama své zásluhy neustále upírá, nebýt jí, neproběhla by tu řada krásných akcí, někteří lidé by se možná dosud ani nepoznali. Knihovna je naším kulturním centrem. Přitom stačilo málo, na začátku stál jeden člověk.

V Březí současně funguje řada spolků a aktivních sousedů, kteří se snaží pro obec dělat, co je podle nich potřebné. Podílí se na pořádání akcí, úklidů, sázení, pomáhají, kde se dá, nebo se jen snaží, aby docela nevymizel osobní kontakt. Za to vám všem patří velké díky. Vždy mě potěší, když si tu v Březí zorganizujeme nějakou akci, na kterou se přijede podívat i někdo „zvenčí“.

Opět to dokazuje, že i malá vesnice dokáže mnoho a nemusí být tolik závislá na městě. V tomto smyslu je stále aktuální i následující parafráze myšlenek Karla Čapka z knihy *O věcech obecných čili Zóon politikon*, která pojednává o „malých poměrech“ a místní sounáležitosti:

Nemůže-li se Beroun stát Prahou, může se aspoň stát pořádným a jaksí soběstačným Berounem. Předpokladem ovšem je, aby berounským lidem silně záleželo zrovna na Berouně. Kultury vyrostlé na půdě regionalismu jsou šťavnatější, zemitější a vůbec bujnější než kultury centrální. Zchátrají-li tato lokální centra a stanou-li se malými a k smrti nudnými, byla by to podle mne větší pohroma než morová rána.

Kéž je tedy pro nás všechny toto bezmála sto let staré zamyšlení inspirací a vzpruhou pro náš šťavnatý a zemitý březský život.

Barbora Veselá, šéfredaktor

Obsah

1	Zprávy z obce
3	Ze života obce
8	Spolky a organizace
11	Příroda ve Březí
14	Rozhovor: Miroslav Pacovský
22	Tipy na výlet
23	Historie obce Březí
28	Inzerce

Rekonstrukce povrchu ulice Jana Nepomuckého

Na přelomu července a srpna proběhne rekonstrukce povrchu komunikace v ulici Jana Nepomuckého. Nejedná se o kompletní rekonstrukci celé komunikace, ale o opravu asfaltového povrchu, kterou bude realizovat Krajská správa a údržba silnic (KSÚS).

Nabídku na opravu jsme pečlivě zvažovali, protože obec zároveň připravuje výstavbu nového chodníku v této lokalitě. Ideální by samozřejmě bylo nejprve vybudovat chodník a teprve poté pokládat nový asfalt. Zastupitelstvo se však rozhodlo nabídku využít, protože finanční prostředky na opravu jsou k dispozici právě nyní. Zároveň jsme celý postup koordinovali tak, aby budoucí výstavba chodníku zasáhla do nového povrchu co nejméně. Chodník totiž povede převážně po hraně komunikace.

Podle současného harmonogramu by na přelomu července a srpna mělo nejprve proběhnout frézování stávajícího povrchu, na které naváže pokládka nového asfaltu v prvním srpnovém týdnu. Přesný termín bude ještě záviset na vyjádření dotčených orgánů a koordinaci s dalšími plánovanými stavbami. Prosíme občany, aby v tomto období počítali s dočasnými dopravními omezeními. Uzavírka komunikace by měla trvat přibližně deset dní, skutečná doba však může být i kratší. O konkrétních termínech a organizaci dopravy budeme průběžně informovat prostřednictvím obecního Facebooku a dalších komunikačních kanálů.

Na opravu povrchu naváže také první etapa projektu nové organizace dopravy v obci. Ve spolupráci s KSÚS bude postupně obnoveno dopravní značení v celé obci tak, aby bylo přehlednější a přispělo k větší bezpečnosti všech účastníků silničního provozu. První část prací je plánována na letošní podzim, druhá pak na jaro příštího roku.

Oprava dešťové kanalizace a úpravy odvodnění v ulici Hlavní

Od 8. 7. začnou výkopové práce související s nutnou opravou dešťové kanalizace v prostoru schodů mezi ulicemi Hlavní a Janem Nepomuckým. V této souvislosti dojde k omezení provozu v ulici Jana Nepomuckého, který bude pravděpodobně řízen semaforem.

Současně probíhá příprava navazující etapy projektu, která řeší dokončení odvodnění v ulici Hlavní. Voda bude nově svedena z příkopu do kana-

lizace pod chodníkem, což pomůže výrazně zlepšit odtok při přívalových deštích a sníží riziko zatékání vody do nemovitostí v okolí.

Projekt je připraven a aktuálně se nachází ve fázi před vypsáním výběrového řízení na zhotovitele.

Práce se dotknou také propojení mezi ulicemi Hlavní a Janem Nepomuckým, kde dojde k dočasnému omezení průchodnosti. Úprava a následná rekonstrukce tohoto místa bude řešena v navazující etapě.

Veřejné projednání územního plánu

29. 6. proběhlo veřejné projednání nového územního plánu obce. Občané mohou své námítky podávat do 14. 7. na Odbor územního plánování v Říčanech.

Nový územní plán má za cíl lépe regulovat případné developerské záměry a řídit další rozvoj území. Naším dlouhodobým zájmem je zachovat charakter obce a zabránit nekoncepční zástavbě, která by změnila její současnou podobu.

Z jednání zastupitelstva

Poslední zasedání zastupitelstva obce proběhlo dne 8. 6. a jeho hlavním bodem bylo schválení závěrečného účtu obce. Součástí jednání byla také zpráva o kontrole hospodaření ze strany kraje, která potvrdila, že hospodaření obce je v pořádku, bez zjištěných nedostatků.

Zastupitelé dále projednali a stanovili výši úplaty za mateřskou školu. Došlo k jejímu navýšení, i přesto však zůstává poplatek v naší obci nižší v porovnání s některými okolními obcemi (např. Babice či Říčany).

Na programu bylo také schválení příspěvku městu Říčany na vzdělávání tří dětí se speciálními vzdělávacími potřebami z Březí, které navštěvují školské zařízení zřizované městem Říčany. Obec se tím podílí na úhradě části nákladů spojených s jejich vzděláváním.

Oprava obecního rozhlasu

Obecní rozhlas byl v uplynulém období dlouhodobě nefunkční. V rámci jeho obnovy byla instalována nová řídicí jednotka, která zajišťuje spolehlivý provoz systému.

Současně došlo k doplnění reproduktorů do míst, kde rozhlas dosud nedosahoval, čímž se výrazně zlepšilo pokrytí signálem v celé obci.

Do budoucna počítáme s častějším využíváním rozhlasu jako doplňkového informačního kanálu. Zároveň připravujeme možnost zpětného poslechu hlášení pro občany, kteří v době poslechu nebudou v obci přítomní.

Máme novou zastávku!

Zastávka Na Průhonu je již zprovozněna a plně funkční. Během plánované rekonstrukce povrchu může dojít k dočasnému omezení provozu, po dokončení prací bude opět plně funkční. Od září bude zastávka standardně zařazena do provozu bez omezení.

NEPŘEHLÉDNĚTE

Omezení provozu – ulice Jana Nepomuckého

Od 8. 7. probíhají výkopové práce související s opravou dešťové kanalizace. Z tohoto důvodu dojde k omezení provozu v ulici Jana Nepomuckého, provoz bude pravděpodobně řízen semaforem.

Práce se dotknou také propojení mezi ulicemi Hlavní a Janem Nepomuckým, kde dojde k dočasnému narušení průchodnosti.

Na přelomu července a srpna je plánována oprava povrchu komunikace v ulici Jana Nepomuckého.

O konkrétních termínech budeme průběžně informovat na obecním Facebooku a webových stránkách.

Rekonstrukce rybníků se blíží. Přípravy jsou v plném proudu.

Ačkoli zatím na první pohled není vidět stavební ruch, přípravy na rekonstrukci obecních rybníků probíhají naplno. Za samotným zahájením stavby stojí desítky hodin práce spojené s administrativou, technickou přípravou i koordinací všech zúčastněných.

V uplynulých týdnech jsme intenzivně jednali s příslušnými odbory Městského úřadu v Říčanech, zejména s odborem životního prostředí a vodoprávním úřadem. Bylo potřeba zajistit všechna nezbytná povolení, uzavřít smlouvy se stavebním dozorem, připravit technické podklady a koordinovat celý průběh stavby.

Součástí příprav je také zajištění rizikového kácení dvou akátů a jedné olše, které se nacházejí na obtížně přístupných místech a jejich odstranění je pro realizaci stavby nezbytné.

Děkujeme vlastníkům dotčených pozemků za

vstřícnou spolupráci při udělování potřebných souhlasů.

Velké poděkování patří také místním rybářům. V těchto dnech připravují rybníky na předání staveniště – postupně dochází k jejich upouštění i výlovu ryb, aby mohly stavební práce začít podle plánu.

Současně se zhotovitelem řešíme finální podobu navazujících prvků, zejména pěší trasy směrem k hospodě, chodníků a železných konstrukcí nového mostku. Cílem je, aby výsledná podoba celé lokality byla nejen funkční, ale také citlivě zapadla do prostředí naší obce.

Děkujeme všem za trpělivost během příprav. Věříme, že výsledkem bude kvalitně zrekonstruovaný prostor, který bude sloužit obyvatelům i návštěvníkům Březí po mnoho dalších let.

Rugbyový turnaj o Březské bongo

Fotbalové hřiště u lesa se 16.5. proměnilo v dějiště touch rugbyového utkání pěti týmů.

Do Březí dorazili ragbisti z Úžic (okres Mělník), Tatry-Smíchov, nedalekých Říčan, Chrástfan-Iuridica a pražských Pillagers. Domácí Březí postavilo hned dva týmy, takže o napínavé zápasy nebyla nouze. Každý tým během odpoledne odehrál pět utkání. Někteří hráči zaskakovali také v cateringu, který překvapil řadu příchozích.

Na výběr bylo kromě klasického občerstvení také grilované maso, guláš a popcorn. Celé odpoledne se neslo ve velmi přátelské a pohodové atmosféře. Hrál se fair play, fandilo se všem týmům a nechyběla ani podpora místních diváků. Trofej Březské bongo si letos odvezl pražský tým Pillagers. Druhé místo obsadil tým Březí 1 a třetí skončily Úžice.

BV

Zaujalo vás touch rugby? Přijďte si ho vyzkoušet!
Trénujeme každý pátek od 17:30 na hřišti v Březí a rádi mezi sebou přivítáme nové hráče i hráčky všech věkových kategorií.

Nemusíte mít žádné předchozí zkušenosti. Hrajeme pro radost, v přátelské atmosféře a na pohodu. Přijďte si zasportovat, pobavit se a poznat skvělou partu lidí.

Těšíme se na vás!

Proč se hraje zrovna o březské bongo?

Když jsem v Březí zakládal touch rugby, byl jedním z prvních hráčů i Petr Šušor se svými syny. Petr miloval komunitní život a nová aktivita v Březí ho okamžitě přitáhla.

Pokud mohl, vždy přišel — i v době, kdy už mu zdraví úplně nesloužilo, tak naše hraní sledoval alespoň jako divák. Bohužel kvůli své nemoci chodil postupně méně a jednoho dne nás navždy opustil. Pro nás všechny to byla velká rána.

Po nějaké době jsme začali navrhovat naše dresy a pak jsem dostal nápad, že by na nich měla být i malá vzpomínka na Petra. A právě tehdy vznikl symbol bubínku na rukávu našich dresů. Bubnování bylo Petrovo velké životní téma a bubínek k němu neodmyslitelně patřil.

Když jsme pak pořádali první turnaj, bylo jasné, že místo klasického poháru bude hlavní cenou právě bubínek — Březské Bongo.

Věříme, že i tímto způsobem dokážeme udržet vzpomínku na našeho výjimečného souseda, který svým bubnováním rozdával radost a pohodu.

Jan Vrkoč

Pálení březské čarodějnice

Konec dubna se i letos nesl v duchu tradičního pálení čarodějnic a večerního setkání u ohně.

U místní hospody se během několika dnů postupně budovala velká hranice, na jejíž stavbě se podíleli dobrovolníci především z řad rugbyistů. Výsledkem jejich práce byla poctivě připravená hranice, kterou doplnila také věrohodně zpracovaná figurína čarodějnice. Tu, jako každý rok, pro obec vyrobila paní Hanka Šťastná.

Program pro děti odstartoval celé odpoledne. Spolek Naše Břeží připravil čarodějnickou stezku okolo rybníků.

Děti si mohly vyzkoušet například výrobu netopýrů nebo se zapojit do oblíbeného malování na obličej, které probíhalo prakticky po celý večer.

O občerstvení se postarala Hospoda u Rybníků, která pro nejmenší návštěvníky připravila limonádu zdarma a buřty na opečení.

V podvečer vystřídal dětskou diskotéku živé vystoupení dvojice pana Švaříčka a Votavy. Hranici zapálil pan hospodský po sedmé hodině za přítomnosti zhruba stovky návštěvníků. Oheň během chvilky slupl čarodějnici a postupně vytvořil působivou kulisu celého večera.

 BV

Semenářství v Břeží

Začátkem dubna uspořádal spolek Naše Břeží inspirativní setkání s Alenou Kopřivovou věnované semenářství, permakultuře a péči o půdu. Příjemnou atmosféru podvečera doplnil i kopřivový čaj, který symbolicky podtrhl blízkost tématu k přírodě a tradičnímu zahradničení.

Alena Kopřivová přivezla také vlastní semena, která sama vypěstovala a uchovala. Účastníkům přiblížila, proč má semenářství smysl a jak může přispět k dlouhodobě zdravé

a odolné zahradě. Díky uchovávání semen z rostlin, kterým se v konkrétním prostředí nejlépe daří, se totiž plodiny postupně lépe přizpůsobují místním podmínkám.

Během setkání zazněly praktické rady o tom, které rostliny se semenářství snadno, kde je naopak potřeba větší opatrnost a jaké rozdíly existují mezi jednotlivými čeleděmi rostlin. Řeč přišla také na úskalí F1 hybridních semen a jejich omezení při dalším množení. Vedle semenářství se účastníci

věnovali i základním principům permakultury. Alena Kopřivová mluvila o významu mulčování, péči o půdu a o způsobech zahradničení, které podporují přirozenou rovnováhu a dlouhodobou úrodnost. Připomněla také důležitost kvalitního kompostu a představila několik zajímavých publikací k tématu. Děkujeme Aleně Kopřivové za podnětné a milé setkání a všem návštěvníkům za příjemně strávený čas.

 Terezie Šimáková

Zelený swap ožil i v parném květnu

Parné květnové nedělní odpoledne neodradilo návštěvníky od účasti na akci spolku Naše Březí. Rozpálené dětské hřiště se během krátké chvíle proměnilo v malé květinové tržiště v rámci zeleného swapu – setkání zaměřeného na výměnu zahradnických přebytků.

K dispozici byly rostliny všeho druhu – od semínek a sazenic přes vzrostlé rostliny až po keře či pokojové rostliny. Účastníci přicházeli s krabicemi vlastních přebytků a odcházeli s podobně bohatou nadílkou nových přírůstků do svých zahrad a domácností.

Součástí akce bylo i drobné občerstvení, které připravili sami návštěvníci. Největší pozornost vzbudila originální bršlicová zelená buchta, která tematicky zapadla do celého zahradnického setkání.

Vzhledem k četným dotazům na recept jej zveřejňujeme níže. Děkujeme Terezii Šimákové za jeho poskytnutí.

BV

BRŠLICOVÝ KOLÁČ

INGREDIENCE	MNOŽSTVÍ
Bršlice	250 g
Hladká mouka	310 g
Vejce	3 ks
Cukr	100 g
Tekutý tuk	175 ml
Kypřicí prášek	1 balení
Citronová kůra	dle chuti
Citronová šťáva	1 PL

KRÉM

- Šlehačka
- Mascarpone
- Volitelně cukr a ovoce (např. banán a jahody)

POSTUP

- 1 Vyšlehat vejce pokojové teploty s cukrem do pěny.
- 2 Bršlici rozmixovat na kaši (pomůže přidat část tuku).
- 3 Zašlehat zbytek tuku, přidat bršlici, citronovou kůru a šťávu.
- 4 Po částech vmíchat mouku s kypřicím práškem.
- 5 Dortový korpus péct 45–50 minut na 170 °C.

Za kamarády kolem světa – bojovka pro naši školku

V polovině dubna připravil spolek Naše Březí pro děti z MŠ Pohádka tematickou bojovku inspirovanou cestováním a dopravními prostředky.

Děti se vydaly na dobrodružnou výpravu za čtyřmi zvířecími kamarády – Kikem klokanem, Žofi žirafou, Timim tučňákem a Viki veverkou, kteří se chtěli po dlouhém dopisování konečně setkat...

Přestože ráno hrozil déšť, počasí nakonec malým dobrodruhům přálo a les se mohl proměnit v hravou cestu kolem světa. Na děti čekala různá stanoviště s úkoly zaměřenými na dopravní prostředky. Jsme rádi, že jsme mohli zpestřit program školky a připravit dětem příjemné chvíle plné dobrodružství. Už teď se těšíme na další společná setkání.

BV

Dětský den v Březí

Poslední květnovou neděli patřilo březské fotbalové hřiště dětem.

Proměnilo se v hravý podmořský svět inspirovaný příběhem Dvacet tisíc mil pod mořem. Na trasu plnou úkolů a her se vydalo více než 50 dětí. Prosluněné dopoledne si užily nejen ony, ale i organizátoři a rodiče, kteří se do programu s chutí zapojili. Velkou radost přineslo také propojení aktivních lidí a spolků v Březí.

Na přípravě akce se společně podíleli FK Meteor,

Touch Rugby Březí, spolek Naše Březí a samozřejmě Knihovna Březí. Díky jejich spolupráci vznikl pestrý program, který nabídl dětem i jejich doprovodu příjemné a hravé dopoledne. Poděkování patří také paní z projektu Vyrábíme z kartonu za zapůjčení originálních rekvizit, které pomohly vytvořit jedinečnou podmořskou atmosféru. O zábavu se postaral i soubor Něčí jehněčí se svým nevšedním improvizacním představením.

 BV

Slunovratový Food Festival

Letošní Food Festival se konal v den letního slunovratu a počasí tomu odpovídalo – celý den panovaly tropické teploty. Přesto se našli sousedé, kteří pro ostatní připravili různorodé dobroty - od švédských skořicových šneků Kanelbulle, po brambůrky na špejli, olivový koláč, palačinky a mnoho dalšího. Kromě skvělého jídla panovala během akce pohodová atmosféra, lidé poseděli, popovídali si a užili si společné setkání.

Děkujeme manželům Juříčkovým za organizaci a chuť pořádat pro lidi podobné akce.

Končí místní fotbal. Musí to tak zůstat?

Od letošního září v naší obci skončí organizovaný fotbal. Důvod je jednoduchý – není dostatek hráčů, kteří by dokázali dlouhodobě udržet tým v soutěži.

Pro mnohé je to smutná zpráva. Fotbalové hřiště bylo po dlouhá léta místem pravidelných tréninků, zápasů i setkávání několika generací obyvatel.

Nabízí se otázka, proč k tomu dochází. Jedním z důvodů může být skutečnost, že dnešní děti i dospělí mají mnohem více možností, jak trávit svůj volný čas. Zatímco dříve byl fotbal v mnoha obcích téměř samozřejmou volbou, dnes si každý hledá vlastní cestu a zájmy.

Nejde přitom jen o problém naší obce. Také v dalších částech České republiky se menší fotbalové kluby potýkají s nedostatkem hráčů. Některé se spojují se sousedními obcemi, jiné omezují své aktivity a některé zanikají úplně. Nejvíce je tento trend patrný právě na venkově a v menších obcích.

Ani u nás však nelze vše svádět na celostátní vývoj. Místních hráčů bylo v posledních letech v mužstvu stále méně a nepodařilo se vytvořit dostatečně silnou základnu mladých fotbalistů, kteří by na dospěle navázali. Fotbal tak postupně ztrácel své zázemí.

To ale nemusí znamenat definitivní konec. Hřiště bude i nadále sloužit sportu a byla by škoda nechat fotbalovou tradici úplně zmizet. Pokud chceme, aby měl fotbal v naší obci budoucnost, musíme začít znovu a především od těch nejmladších.

Proto bychom rádi pozvali všechny zájemce o fotbal během letních prázdnin na společná setkání na hřišti. **Každou neděli od 9.00 hodin jsou vítány děti od 4 let, ale také mladí a „produktivní“ dospělí, kteří si chtějí zahrát, protáhnout se nebo jen zjistit, zda by je fotbal znovu neoslovil.**

Rádi se se všemi uvidíme a společně zjistíme, zda má místní fotbal ještě šanci na nový začátek.

 BV

SPORTOVNÍ NEDĚLNÍ DOPOLEDNE

Máte rádi pohyb, zábavu a dobrou partu?
Přijďte si protáhnout tělo a nastartovat neděli tou správnou energií!

Kdy a kde?

- * Každou neděli od 9:00 hod.
- * Fotbalové hřiště ve Březí

Pro koho?

- * Pro děti od 4 let

**Těšíme se na vás každou neděli v 9:00 na hřišti!*

Víkend s pizzou u rybníků

O víkendu 20. a 21. června si mohli návštěvníci Hospody U Rybníků pochutnat na autentické italské pizze. O gastronomický zážitek se postaral Ital Riccardo, který pochází z oblasti nedaleko Neapole, a do hospody si přivezl i vlastní pec.

Během celého víkendu připravoval celkem osm druhů, mezi nimiž nechyběla ani oblíbená pizza à la Březí. Zájem byl velký a personál hospody se po oba dny téměř nezastavil.

 BV

Okrašlovací spolek

V průběhu jara u sběrného dvora před ČOV byly provedeny terénní úpravy. Obec přesadila ovocné stromy na mez, kterou jsme následně osázeli kopretinami a mnoha jinými lučními květinami. V době sucha bylo nutné každý den zalévat, s čím nám pomohli zastupitelé. Děkujeme za to.

Mez jsme dále oseli kvetoucími rostlinami pro hmyz. Pod mezí je krásná mokřadní louka, kam jsme vysázeli kostivaly. Letos zde dokonce vykvetl chráněný kosatec žlutý. Snad si toto místo oblíbí i motýli. Bohužel kvetoucích luk a mezí stále ubývá, a tím i motýlů. My se to proto budeme snažit napravit alespoň u nás v Březí.

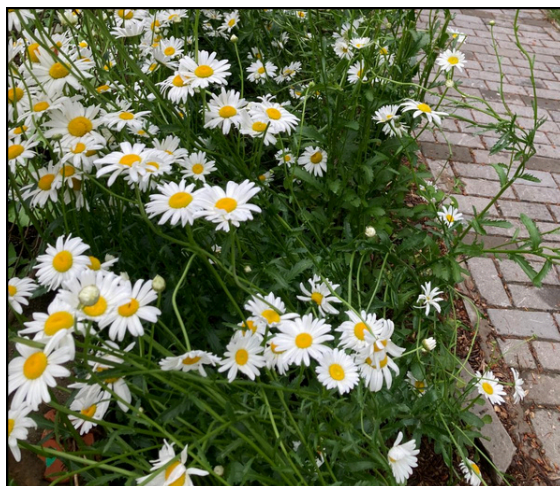
Asi jste si všimli, že na mnoha místech v obci rozkvetly kopretiny. Jsou nenáročné, snadno se množí a hlavně jsou tak krásné. Doufáme, že vám dělají stejnou radost jako nám.

Ani problematika odpadků podél silnic nás bohužel neopouští. Odhozeného odpadu je stále dost. Přiložená fotografie nepotřebuje další komentář.

Okrašlování v Březí touto dobou znamená hlavně odstraňování odkvetlých rostlin. Důležité je, že stále něco kvete (i na vašich zahradách) a hmyz má snad dostatek potravy.

Eva Drncová

Naše Březí

Na jaře jsme v Březí uspořádali hned několik příjemných akcí. Snažíme se pokrývat různé oblasti, například témata spojená se zahradou – uspořádali jsme přednášku o semenaření a v rámci akce swap rostlin si účastníci mezi sebou vyměnili zahradnické přebytky. Dále se chceme věnovat místním dětem. Spolupracovali jsme s mateřskou školou, pro kterou jsme připravili lesní bojovku. Pomáhali jsme také během Dne dětí a na Čarodějnice jsme uspořádali dobrodružnou stezku kolem rybníků. Náš spolek navíc oslavil rok od svého založení. Při této příležitosti jsme se společně sešli a naplánovali nadcházející období. Máte se na co těšit! Pro aktuální informace o našich akcích nás sledujte na Facebooku nebo na webu nasebrezi.cz.

BV

MŠ Pohádka

V uplynulých týdnech na děti čekala řada zajímavých programů, vystoupení a vzdělávacích aktivit. S pekařem Pavlem, se děti seznámily s různými druhy obilí a mouky. Pozorovaly práci kvasnic a společně hádaly, jaké suroviny jsou potřeba k výrobě chleba a koláčů. Na závěr si upekly voňavé houstičky.

Do Houbového království zavedl děti pan Oppl. Pohádkový příběh vyprávěl o záhadném mizení jedlých hub a přibývání těch jedovatých. Děti se zábavnou formou naučily poznávat některé jedlé i jedovaté houby. Navštívili jsme také Divadlo U Hasičů, kde děti zhlédly pohádku „Začarováný les“.

Za vzdělávacím programem „Jaro v lese“ jsme se s dětmi vydaly do Ekocentra Vrátkov. Děti se hravou formou dozvěděly, co se děje s rostlinami a zvířaty na jaře. Zjistily, co rostliny potřebují k růstu, jaká zvířata se probouzejí ze zimního spánku a které jarní květiny můžeme v lese spatřit. Program vedl děti k citlivému vztahu k přírodě. Spolek Naše Březí připravil pro děti zábavné dopoledne plné dobrodružství v podobě šipkované v místním lese. Na malé účastníky čekala vyznačená trasa, po které postupně objevovali jednotlivá stanoviště a plnili nejrůznější úkoly.

Pan Juříčka dětem zpříjemnil den pohádkovým čtením a zajímavými příběhy. Další setkání s knihami proběhlo v knihovně pod vedením paní Maříkové, která pro děti připravila poutavý program zaměřený na čtení a práci s knihou. Velkou radost dětem udělal program „V ZOO“.

Během zábavného vystoupení symbolicky navštívily zoologickou zahradu a seznámily se s různými zvířaty. Děti se aktivně zapojovaly do děje a užily si mnoho legrace. Nechybělo ani kouzelnické a varietní vystoupení Agnes Adonis, které bylo plné překvapení, kouzel a zábavy. Do čarování se zapojily i děti.

Součástí závěru školního roku byl také program Malý záchranář. Děti se prostřednictvím plyšového kamaráda Kryštůfka seznámily se základy první pomoci. Vyrobit si vlastní postavičku záchranáře a za svou šikovnost získaly záchranářské diplomy.

Vývrcholením školního roku bylo slavnostní Loučení s předškoláky. Děti i jejich rodiče si užili taneční vystoupení plné hudby a pohybu. V příjemné atmosféře školní zahrady jsme společně s rodiči prožili krásné dopoledne, jehož slavnostním okamžikem bylo pasování předškoláků na školáky. Školní rok utekl jako voda. Děti se během něj naučily mnoho nových věcí, získaly spoustu zážitků, našly nové kamarády a udělaly velký krok na své cestě za poznáním.

Přejeme všem dětem i jejich rodinám krásné, slunečné a pohodové prázdniny plné odpočinku, her a nezapomenutelných zážitků. Naším předškolákům úspěšný vstup do školy, mnoho nových kamarádů, radost z objevování a spoustu školních úspěchů.

Lenka Skopcová

Knihovna

V knihovně se snažíme nejen rozšiřovat knižní fond a pořádat zajímavé akce, ale také postupně knihovnu modernizovat a přinášet nové možnosti především dětem a mladým čtenářům.

V letošním roce jsme prostřednictvím Fondu pro moderní knihovny Nadace OSF podali žádost o podporu na pořízení vybavení pro virtuální realitu. Vzhledem k velkému počtu přihlášených projektů jsme tentokrát mezi podpořené knihovny vybráni nebyli. Rozhodně se ale nevzdáváme a chceme to zkusit znovu. Tímto projektem bychom rádi oslovili především děti staršího školního věku.

Současně se vzděláváme v práci s takzvanými Ozoboty. Jde o malé programovatelné roboty, kteří se pohybují po nakreslených trasách a pomocí barevných kódů plní různé úkoly. Děti si díky nim hravou formou rozvíjejí logické myšlení, kreativitu i základy programování. Naše pověřená knihovna v Benešově zvažuje zařazení několika sad Ozobotů do výměnného fondu, odkud by si je jednotlivé knihovny mohly na několik týdnů zapůjčovat. Pokud se tento plán podaří uskutečnit, rádi bychom je nabídli i dětem v Březí.

Budeme také rádi za vaše nápady. Pokud vás napadá, jak knihovnu dále rozvíjet nebo jaké nové služby byste v ní uvítali, neváhejte se s námi podělit. Během letních prázdnin bychom chtěli spustit také nový web knihovny. Návštěvníci na něm najdou přehled připravovaných akcí, ohlédnutí za akcemi proběhlými, novinky z knihovny, doporučení na

zajímavé knihy i rezervační systém pro některé programy.

Od září plánujeme pokračovat v projektu Bookstart – S knížkou do života, který je určen dětem od narození do šesti let a jejich rodičům. První připravovanou akcí bude program Cricket & Snail: Evropské turné! Let's Dance, při kterém se propojí živá hudba, pohyb a společné objevování různých koutů Evropy.

Také náš knižní fond se rozrostl o několik desítek titulů. Velká část knih pochází z vyřazeného fondu Městské knihovny v Praze. Díky tomu se do regálů dostala například zhruba dvacítku oblíbených knižních komiksů Čtyřlístek, řada velkoformátových dětských knih, jako jsou Peter Pan nebo Kniha džunglí, ale také tituly autorů Douglase Adamse či George R. R. Martina.

Průběžně doplňujeme fond také z vlastního rozpočtu. Na doporučení Lenky Synečkové, která v knihovně přednášela o mindfulness, jsme pořídili knihu Cirkadiální kód od dr. Sachina Pandya a také bestseller Proč spíme od Matthewa Walkera. Inspirací jsou nám často i hosté pořadu Hyde Park Civilizace, díky nimž se do knihovny dostala například kniha Držte si své děti autorů Gordona Neufelda a Gabora Matého. Zájemcům o rétoriku, komunikaci a umění zaujmout posluchače pak můžeme doporučit knihu Ať vám visí na rtech.

Šárka Maříková

Rybáři

Během uplynulého měsíce proběhla brigáda zaměřená na vysekávání porostů kolem rybníků a úpravu okolí. V plném proudu pokračujeme také s krmením ryb, které je důležitou součástí péče o rybí obsádku. Současně probíhají přípravy na výlov dolního rybníka v rámci plánovaného bagrování a rekonstrukce hráze. Na závěr bychom rádi poděkovali všem, kterým není stav našich rybníků lhostejný. Velmi si vážíme těch, kteří nás upozorňují na znečištění, podezřelé vypouštění odpadních vod nebo jiné události, které mohou negativně ovlivnit kvalitu vody a život v rybnících. Díky vaší všímavosti a spolupráci můžeme na podobné problémy včas reagovat a pomáhat udržovat naše rybníky čisté a zdravé.

Petr Pančák

Myslivci

Květen byl pro myslivce ve znamení ochrany zemědělských kultur. V době růstu kukuřice probíhaly pravidelné pochůzky a hlídky v porostech, které byly silně navštěvovány divokými prasaty. Tato opatření měla za cíl snížit škody na porostech a usměrnit pohyb zvěře mimo ohrožené plochy.

V současnosti je v souladu s plánem lovu prováděn odstřel srnců, který je součástí standardního hospodaření se zvěří a péče o její zdravotní stav a vyváženou populaci.

Myslivci děkují všem, kteří mají zájem o přírodu v našem okolí a svým přístupem pomáhají chránit zvěř i krajinu.

BV

PTÁCI NAŠICH ZAHRAD

DÍL ČTVRTÝ

V našem seriálu o přírodě ve Březí jsme se zatím soustředili na rostliny. Je tedy čas se posunout k živočišným spoluobyvatelům naší vesnice. Zaposloucháme se do zpěvu a povíme si něco o ptácích, které zde slyšíme i vidíme.

Foto: Veronika Švestková, Brhlík, Lítožnice

Protože je okolních ptáků spousta, nemůžeme je zde zmínit všechny. Všichni s nimi ale máme své zkušenosti, a proto budu ráda, když mi dáte vědět, co jste u vás na zahradě potkali a třeba si časem uděláme pokračování tohoto článku na základě vašich pozorování. Pochopitelně ne každý pozná ptáky po zpěvu, a proto doporučuji stáhnout si do telefonu **aplikaci Merlin Bird ID**, určitě se vám bude líbit!

Spustila jsem si jí při psaní tohoto článku a hned se mi ozvali asi nejběžnější obyvatelé našich zahrad. **Vrabec domácí** a **vrabec polní** jsou si podobní, rozeznáte je podle bílých „tvářiček“

u samečků (to jsou ti barevnější). Vrabec domácí má tvář čistou, zatímco vrabec polní tam má tmavé „políčko“. Vrabci jsou souputníky člověka už nějakých deset tisíc let. Jen co se objevili první zemědělci a s nimi obilná zrnka, vrabci využili příležitosti a začali žít v blízkosti lidí. Neméně hojný je ve Březí **kos černý**. Jeho silný zpěv nás zjara začne budit s prvním svítáním a večer při něm usínáme. Kos byl ptákem lesním, ale také on zjistil, že kolem lidských sídel je více potravy, a tak se k nám přidal. Soužití s lidmi je ale oproti vrabci o hodně mladšího data, kosi nám na zahradách zpívají teprve nějakých sto let. Příbuzným kosa

je další zpěvák, který dokonce dovede napodobovat různé zvuky, třeba i vrzání vašich vrat – **drozd zpěvný**. Přilétá k nám koncem února a snadno jej poznáte podle kropenatého břicha. Jeho přítomnost na zahradě může prozradit i hromádka rozbitých šnečích ulit. Drozd se totiž šneky živí a rozbíjí si je o nějaký kámen či obrubník vaší zahradní cestičky. Takovému místu se říká drozdí kovadlina. Koncem února se na našich zahradách zabydlí i **špačci obecní**, kteří přiletěli ze Středomoří. Tou dobou se ještě nACPávají hmyzem. Pak ale začnou zrát plody a my se zlobíme, protože spolu s kosa a drozdy vezmou útokem naši

úrodu třešní, ale v letech, kdy třešně pomrznou, i rybízu a jahod. Špačci hnízdí v budkách nebo v dutinách stromů, na jaře jsou krásně lesklí, ale během léta ztmavnou. Dalším ptákem, kterého nepřehlédnete, je veliký býložravý **holub hřivnác**. Býval u nás poměrně vzácným lesním druhem, během posledních dvaceti let se ale nastěhoval do měst a obcí. Pokud máte na zahradě velký strom, nespíš tam hnízdí. Na podzim lze vidět na drátech kolem Březí několik set holubů, připravených k tahu. Příbuzná holubů je **hrdlička zahradní**. Pokud si vzpomenete na Karla Hynka Máchu a „hrdliččin zval ku lásce hlas“, tak jste úplně vedle. „Máchova“ hrdlička je hrdlička divoká, která je dnes u nás velice vzácná. Hrdlička zahradní, která volá: „Toníku, Honzíku, Tobíku...“ nebo jak si jen před svými dětmi vymyslíte, je opět přistěhovalcem, tentokrát z jihu a v Čechách se usídlila zhruba v padesátých letech. Naše zahrady jsou také domovem několika druhů **sýkorek**. Nejběžnější je **koňadra**, která dokáže z nočních úkrytů vyhnat o něco menší **modřínku**.

Foto: Veronika Švestková, Mlynářik, Uhřetěves

Obě sýkorky jsou tažné, ale pohybují se spíše na menší vzdálenosti po Evropě, takže „zimní“ sýkorky na našich zahradách se v létě krmí nejspíš někde v severním Německu nebo ve Skandinávii. O něco vzácnější je tu **mlynářik**, **babka**

nebo dokonce **parukářka**. Výrazné oranžovo černé zbarvení upozorní na **rehku**. U nás hnízdí dva druhy a možná je máte někde za okapem nebo ve vikýři, kam zaletují krmit mláďata. Mají charakteristický let, jakoby se pohybovali ve vlnách a když usednou pohupují ocáskem nahoru a dolů.

Foto: Veronika Švestková, Rehka, Uhřetěves

Oranžové bříško má **červenka**, která je jinak šedohnědá. Poskakuje po zemi a sbírá drobný hmyz. Červenky dříve na zimu odlétaly, s postupujícím oteplováním ale začaly zimu trávit u nás. Staly se typickými zimními ptáky, pro svoji dekorativnost se tak třeba dostaly na vánoční pohlednice.

Foto: Veronika Švestková, Červenka, pražská Stromovka

Na zahrádkách ale máme i několik druhů velmi nenápadných ptáčků, ornitologové jim v legraci říkají UHPěčka (rozuměj – univerzální hnědý pták). Tyhle naše spoluobyvatele spíš uslyšíme, než uvidíme.

Typickým: *cilp-calp* se ozývá **budníček menší**, běžná **pěnice černohlavá** prozpěvuje: *tek, tektektek* a pro svůj zpěv byla dříve chytána do klecí.

Drobounký nenápadný ale velmi hlasitý ptáček s krátkým nahoru směřujícím ocáskem je **střízlík obecný**. Na zahradě ho nejspíš mají všichni, co tam nemají zas tak uklizeno, sem tam nechají nějakou tu hromadu dřeva či hustého křoví. Střízlík totiž hnízdí při zemi. Sameček si postaví několik hnízd a dá samičce vybrat.

Na zahradách ale potkáme i ptáky, pohybující se po kmenech stromů. Ve Březí je určitě nejhojnější **brhlík lesní**. Dovede lézt hlavou dolů a vybírá hmyz z kůry stromů. Vzácnější jsou šplhavci. Občas můžeme zahlédnout **strakapouda velkého** či prostředního nebo třeba **žlunu zelenou**. Pokud máte na zahradě mraveniště, ráda se v něm pohrabe a „navoní se“ proti parazitům. Strakapoudi a žluny jsou velcí a nápadní ptáci, které si nespletete. Lezou hlavou nahoru, mají nápadný hlas, ozývají se i klepáním do kůry stromů a mají charakteristický vlnovitý let.

Foto: Veronika Švestková, Žluna, pražská Stromovka

Pravou ozdobou našich zahrad je pak třeba **stehlík obecný**, **hýl obecný** nebo **dlask tlustozobý**. Ale i **pěnkava obecná** je pěkně barevná. Její hlas jakoby říkal: *naš tatíček nebožtíček bejvával krejčí!*

Hnědožluté zbarvení je typické pro **zvonohlíka zahradního**, který je u nás taky přivandrovalcem z jihu a jeho hlas je skutečně zvonivý. Podobně vybarvený je i **strnad obecný**, který říká něco jako: *kež by jsi sedláčku chcíp!* Po světě se ale ozývá řadou dialektů. Kolegové na fakultě je už léta studují i za pomoci veřejnosti. Můžete se přidat, informace najdete na stránkách České ornitologické společnosti pod hlavičkou Nářečí (nejen) českých strnadů.

Ve Březí ale potkáme i několik druhů dravců a sov. Přímou v obci hnízdí **poštolka obecná** a **kalous ušatý**. Na stromech podél silnic číhá na hraboše **káně obecná** a pokud uvidíte nad sebou létat dravce s vykrojeným „vlastovčím“ ocasem, je to nejspíš **luňák červený**, jihoevropský teplomilný dravec, který se rozšířil do Čech v posledních pár letech. Na rybnících potkáme **volavku popelavou**. Ve Březí sice nehnízdí, ale tráví tu zimu

a smlsne si na rybí osádce. Na rybnících i na Výmole pak běžně potkáme i **kachnu divokou**. Pravým klenotem je ale **ledňáček obecný**, kterého při troše štěstí můžete zahlédnout u potoka. Vrhá se do vody prudkým letem a hnízdí ve vymletých březích. Inu žije tady s námi spousta ptáků, a to jsme neopustili zástavbu, v lese by jich bylo ještě mnohem víc. Tak pozorujte, nahrávejte a uvidíme, kolik druhů tu nakonec posčítáme!

Lucie Juříčková

Foto: Veronika Švestková,
Zvonohlík, Uhřetěves

Foto: Veronika Švestková,
Kalous ušatý, Uhřetěves

Foto: manželé Šimákové,
Strakapoud, Březí

LOUČENÍ S LÉTEM

30.8.

16:00

MÍSTO BUDE UPŘESNĚNO
SPOLEČNÉ HRY
SOUSEDSKÉ POSEZENÍ U OHNĚ
S KYTAROU

Březský les založili Lichtenštejnové. Dodnes je druhově velmi pestrý.

S lesníkem **Miroslavem Pacovským** jsme se potkali při veřejné komentované vycházce po březském lese, během níž nás provedl hranicemi obecního lesa i svou každodenní prací. V rozhovoru jsme navázali na otázky, které návštěvníky zajímaly nejvíc: těžbu, lesní cesty i celkový stav lesa.

Jak dlouho jste v Březí lesníkem?

Jsem tady už více než 20 let.

Co vás přivedlo k této profesi?

K lesnictví mě vlastně přivedla myslivost. Já jsem původem z Benešova, takže jsem to měl blízko na Konopiště, což je jedno z významných míst české myslivosti. Vyrůstal jsem v tomto prostředí a po základní škole jsem se proto rozhodl jít studovat lesnictví.

Je mezi hajným a lesníkem nějaký rozdíl?

Lesník je spíše širší pojem, zatímco hajný je konkrétní pojmenování funkce. Hajný je vlastně základní článek lesnické správy. U Lesů ČR je to například revírník. Termín hajný se tam už většinou nepoužívá. Jinde například u šlechtických majetků mohou mít i vlastní pojmenování, například lesmistr nebo lesní rada.

Jaké pojmenování máte vy?

Řekněme lesní hospodář.

Máte nějaký vzor hospodaření v lese?

Vzor vyloženě ne, ale vždycky se rád podívám, jak to dělají jinde. Podmínky jsou sice nepřenositelné, ale často se dá inspirovat a najít něco, co je přínosné i pro naše lesy.

Jak moc se jednotlivé lesnické správy v Česku liší?

Lesnictví je spíše konzervativní obor. Jednotlivé správy se příliš neliší. Existuje sdružení vlastníků lesů, tam se mezi sebou členové znají a společně si předávají informace. V České republice funguje jen několik lesnických škol, takže odborná komunita je

poměrně úzce propojená. Pořádají se společné exkurze, semináře, máme vlastní zpravodaj v rámci sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů.

Na jaké škole jste studoval vy?

Mám střední lesnickou školu v Písku. Dálkově jsem si pak dodělal Lesnickou fakultu v Suchdole.

Sledujete, zda je stále zájem o tuto profesi?

Už to asi není takové, že by se na volné místo hlásilo deset lidí, ale zájemci naštěstí stále jsou. Ono to také není běžné zaměstnání. Tuto profesi musí mít člověk rád, jinak to nejde. Dnes už se tedy nedělá to, co bývalo, že by hajný dostal hájovnu na kraji lesa a byl v té práci na jednom úseku celý život. To je pro les samozřejmě nejlepší.

„Tuto profesi musí mít člověk rád, jinak to nejde.“

Lákala by vás taková práce?

Právě to byl jeden z důvodů, proč jsem šel studovat lesnictví. Když jsem se pro obor rozhodoval, ještě to místy fungovalo. Po roce 1993 ale přišla transformace vlastnických vztahů a lesní hospodářství se výrazně změnilo. V rámci restitucí byly navraceny lesy obcím a soukromým vlastníkům. Řada lesníků přešla pracovat k těmto novým subjektům. To byl i můj případ.

Jsou dnes nějaká místa, kde se daří navazovat na tradiční způsob hospodaření?

Dobře je to vidět na některých větších soukromých, často historických šlechtických majetcích. Ty většinou

nespravují jen lesy, ale také zemědělskou půdu, rybníky nebo další provozy. Díky tomu nejsou závislé pouze na jednom zdroji příjmů a mohou hospodařit dlouhodoběji. V jistém smyslu tak navazují na tradiční model velkostatků, kde lesnictví, zemědělství a další činnosti tvořily jeden celek a vzájemně se doplňovaly.

Nebyl jste po absolvování školy zklamaný z takové proměny stavů?

V té době to fungovalo dobře. Na Konopišti se ještě k tomu dělala i myslivost, což byl vždy můj velký koníček.

Jaký vidíte přínos myslivců v našich lesích?

Jejich role je důležitá především v regulaci zvěře. Pokud by myslivci v lesích nebyli, některé druhy, zejména divoká prasata, by se přemnožily. Například bachyně může mít 6 až 8 selat. Bez regulace by tedy jejich počet rychle narůstal. Už dnes jsou v mnoha oblastech škody způsobené černou zvěří výrazné, například v zemědělství i v lese, kde poškozují mladé výsadby.

Přesto se ale objevují i kritické pohledy na myslivost...

Ano, část veřejnosti vnímá některé projevy negativně, například nadměrnou medializaci lovu. Obecně ale platí, že pokud má myslivost fungovat správně, měla by být vykonávána s respektem ke zvěři a s důrazem na rychlé a šetrné ukončení života zvířete.

Jaký je zde stav zvěře?

Pro mě jako lesníka je ukazatelem to, zda dokážou malé sazenice odrůst bez větších škod. U semenáčků dubu je to třeba viditelné hned. Ty by bez plotů vůbec neodrůstaly. Habr

ještě ano, ale duby, které jsou tu žádoucí, ochranu potřebují. Takže ano, zvěře je tu poměrně dost i přesto, kolik lidí se tu denně vyskytuje. Já zvěř nesčítám. Stačí mi vidět, nakolik brzdí přirozenou obnovu lesa.

Říkal jste, že tu v Březi působíte 20 let. Jak se tady les za tu dobu proměnil?

S tou proměnou je to těžké. Když jste tady každý den, tak vám to ani nepřijde. Změny vidíte až ve chvíli, kdy se sem vrátíte třeba po pěti letech. Samozřejmě provedli jsme tu nějaké obnovní těžby a na těchto místech už dnes máme nové porosty. Kůrovcová kalamita, která byla celorepubliková, tu ale zasáhla jen minimálně.

V jakém roce to přibližně bylo?

Kůrovcová kalamita se do našeho regionu výrazněji promítla kolem roku 2022. Je to s podivem, že se tu les tak udržel. Všechny vědecké studie nám přitom ukazují, že do takové nadmořské výšky smrk nepatří. A on tu přesto přežil bez nějakých větších problémů. Neříkám, že přežije i do budoucna, protože to, co teď zažíváme s vodou, nikdo nepamatuje. Zrovna včera jsem byl na exkurzi v Brdech, kde jsme tohle řešili. Všechna tamní prameniště jsou suchá, a to je špatně. Takže kalamita se může klidně vrátit, protože kůrovec je v lese přítomen stále. Nevyhynul, nezmizel s kalamitou, je tu pořád.

„Člověk je z toho smutný, když nová výsadba nepřežije kvůli suchu.“

Jak se na to všechno díváte osobně vy?

Člověk je z toho smutný, hlavně

když vidí, že se nová jarní výsadba najednou nepovede kvůli nadměrnému suchu. Samozřejmě vždycky je tam nějaký úhyn. Nikdy to není sto procentní, ale je rozdíl, jestli je úhyn pět až deset procent, nebo padesát. To už je pro les výrazná ztráta.

Máte nějakou vizi, jak byste řešil sucho v lese?

Zrovna ve zmiňovaných Brdech nám ukazovali revitalizaci prameniště. Budují tam různé přehrážky, aby tam zůstalo co nejvíce vody. Všechno je to ale o penězích a takové revitalizace jsou velmi drahé. Určitě však mají význam i menší projekty. Já to už řešil i s místními myslivci. Navrhoval jsem, aby na potůčku u myslivecké chaty vybagrovali menší tůňku. Je tam na to takové šikovné místo.

Místo nedaleko myslivecké chaty

Jak to dopadlo?

Zatím se to nerealizovalo bohužel, ale to místo má potenciál. Tůňka by sloužila také pro zvěř, žáby a další živočichy. Bylo by to hezké. Podle mě stačí i menší projekty, aby nám tady ta voda zůstala. Nemusí to být hned nic velkého. Těch nápadů by se dalo vymyslet spousta, ale všechno je o penězích.

Spolupracujete se sousedními vlastníky lesů?

S Lesy ČR komunikujeme běžně. V praxi je to provázané během tahání dříví, využívání společných cest, míst ukládání dřeva a podobně. S kolegou z arcibiskupství jsem se zatím nesetkal.

Za celých 20 let jste ještě neměli možnost se vidět?

Církev vlastní tyto lesy někdy od roku 2015, protože během restitucí se církevní lesy řešily vlastně až skoro naposledy. Navíc jde o relativně malou výměru.

Ráda bych se zastavila u těžby v lese. Jakým způsobem plánujete zalesnit holiny, které po těžbě vznikly?

V první řadě je třeba si vždy vymezit, o jakém území se bavíme. Spousta těch holin patří právě Lesům ČR. Těžbu tu provádějí po blocích. Vždy se soustředí na určitý kus lesa a tam udělají maximum těžebních prací. Pokud občany zajímá nějaká konkrétní holina, rád si to s každým vyjasním a ukážu.

Už vás někdy v této souvislosti někdo oslovil?

Řešili jsme dotazy v době, kdy jsme tu dělali výchovné zásahy. Lidé se ptali, proč se kácí zelené stromy.

Co přesně znamená výchovný zásah?

Výchovný zásah se dělá ještě v mladých porostech. Cílem je podpořit kvalitní růst a vývoj lesa. Provádí se přibližně do čtyřiceti let skutečného věku porostu. V praxi to znamená, že se zasahuje do hustého mladého lesa, kde jsou stromy ještě nízké, kolem několika metrů. V této fázi se některé stromy odstraňují, aby ostatní měly více prostoru. Kácí se hlavně stromy

slabší nebo konkurenčně nevhodné, aby ty kvalitnější měly více světla, vody a živin. Tím se zlepšuje jejich přírůst a celková stabilita porostu. Kácí se tedy i zelené stromy, ale jde o plánovanou výchovu porostu, ne o těžbu jako v mýtních porostech. Dříve byl tento zásah povinným ukazatelem pro státní a obecní lesy, dnes už je spíš podporovaný (například prostřednictvím příspěvků na hospodaření v lesích), protože je pro zdravý vývoj lesa žádoucí.

Dalším trnem v oku mohly být i lesní cesty po těžbě. Můžete se i k tomu nějak vyjádřit?

Vždy záleží na tom, kdy se provádí těžba. Pokud se bude tahat dříví teď v období velkého sucha, nebude to na cestách skoro poznat. Po těžbě ale probíhají povýrobní úpravy, kdy rozježděnou cestu projede traktor a stáhne ji. Myslím si, že cesty tady jsou v běžném stavu. Lidé se tu nebrodí v půlmetrových kolejkách. Nic takového tu není.

Myslíte si, že vyjeté brázdy po těžbě, byť i menší, lesu neškodí?

Lesu to neškodí, dokonce v Česku existují plochy, kde těžká technika cíleně vytváří koleje, ve kterých mohou žít obojživelníci. Vždycky je tedy potřeba najít únosnou míru. Brodit se po kolenou v brázdách je samozřejmě špatně, ale to tu není.

Znáte knihy Petera Wohllebena?

Ano, to je ten německý lesník. On se těmto tématům hodně věnuje, má spoustu zajímavých myšlenek, ale myslím si, že je nelze aplikovat na takové výměry, jako máme tu. Když si někdo koupí půl hektaru lesa,

může si tam podobné způsoby hospodaření vyzkoušet. My se tomu můžeme na rozsáhlejší prostor spíše jen přibližovat.

Mě to napadlo právě v souvislosti s těmi brázdami. Víte, že Peter Wohlleben je v knihách kritizoval.

Ve chvíli, kdy ještě probíhají práce, není možné ty cesty jakkoliv upravovat. To je stejné, jako když se ve vesnici dělá oprava kanalizace. Dokud se vodovod neopraví, bude obec zkrátka rozkopaná. Po dokončení se na silnici vylíje nový asfalt a vše se dá opět do pořádku. S prací v lese je to tedy podobné. Samozřejmě, špatně by bylo, kdyby to takto zůstalo ještě za rok.

Co všechno obnáší obnova lesa po těžbě?

Nejprve je potřeba uklidit zbytky po těžbě, tedy klest. Já se snažím vyhýbat pálení, takže vše dáváme na stranu, děláme hromady. Lesy ČR to vyváží a štěpkují, protože i to je pochopitelně komodita. Poté nastupuje fáze obnovy, buď přirozená, nebo umělá, a to na jaře, nebo na podzim. V posledních letech se ale ukazuje jako vhodnější podzimní výsadba, zejména kvůli dostupnosti vody v půdě.

Existuje nějaká správná míra úklidu lesa? Na jedné straně uklízet všechno, na druhé nechávat mrtvé dřevo pro další organismy.

To je zase taková třecí plocha. Objevují se snahy stanovit, kolik mrtvého dřeva by mělo v lese zůstat na hektar, protože je

důležité pro řadu organismů a přirozené procesy v lese. Určité množství je možné v lese nechat, ať už jde o ležící kmeny nebo zbytky po těžbě, jako jsou větve. Ty se postupně rozkládají, vrací do půdy živiny a po několika letech prakticky zmizí. Za problematictější považuji spíše požadavek na ponechávání stojících suchých stromů, a to kvůli bezpečnosti. Vždy je nutné hledat rovnováhu mezi ekologickou funkcí lesa, bezpečností a praktickým využitím.

Jaká je praxe tady v Březi?

V porostech po výchovných zásazích zůstává většina drobného materiálu v lese. Dále necháváme dožít stromy, často jde o velké listnáče, které mají pro les význam i z hlediska biodiverzity. Bereme třeba v úvahu, zda ve stromě nežijí nějaké organismy.

Ponechaný strom v březském lese

Setkal jste se u nás v lese s nějakým vzácným organismem? Hmyzem, obojživelníky...

Na hmyz se úplně nezaměřuji, ale z rostlin bych zmínil lýkovec jedovatý. Před několika lety jsem v jedné lokalitě objevil jeden keř, pak jsem ho delší dobu nemohl najít, ale později se ukázalo, že se tam vyskytuje více jedinců.

Co je to za rostlinu?

Lýkovec jedovatý je vzácnější keř v naší přírodě. Kvete velmi brzy na jaře, někdy už v únoru, což z něj dělá poměrně nápadnou rostlinu v době, kdy většina ostatní vegetace ještě nekvete. Vyskytuje se přirozeně v lesích, kde má vhodné podmínky.

Čím to, že se mu tady daří?

Daří se mu především ve světlých listnatých lesích a na stanovištích s dobrou půdou a dostatkem vlhkosti, například v údolích nebo v blízkosti vodních toků. Právě takové podmínky mu umožňují se přirozeně obnovovat a šířit.

Lýkovec jedovatý v našem lese, foceno panem Pacovským v únoru 2026

Ještě zpátky k obnově lesa po těžbě. Máme uklizeno, vysázeno. Co přichází dál?

Po zalesnění následuje další dlouhé období péče o mladý porost. Pokud se vysazují například buky nebo duby, je potřeba mladé stromky chránit oplocením proti zvěři. Následuje několik let péče o porost, zhruba šest až sedm let, kdy je nutné pravidelně odstraňovat buřeny – tedy trávu, maliní nebo další rychle rostoucí rostliny, které by mohly sazenice přerůst nebo utlačovat. Jakmile mladé stromy

drostou a jsou stabilní, oplocení se odstraní. Les se pak nechává dále růst a zhruba po deseti letech přichází první výchovné zásahy, které mají za cíl podpořit kvalitní vývoj porostu.

To je velmi trpělivá a dlouhodobá práce.

Tím spíš je potom pochopitelné, že mám radost, když dělám výchovné zásahy na porostech, které jsem zakládal.

To je skoro jako s dětmi.

Však to je taky živý organismus.

Povídáte si někdy s lesem?

Byly časy, kdy jsem i objímal stromy. Někdy mi bylo líto, že některé uschly, tak jsem měl potřebu jim něco říct. Ale ne pravidelně.

Dneska už máte větší odstup?

Člověk za tu dobu tak trochu otrne. Ale ta radost, když se podaří zalesnit, ta nastoupí vždycky.

„Byly časy, kdy jsem i objímal stromy.“

Jak dlouho trvá, než se z nové sadby stane dospělý les?

Otázka je, co považujeme za dospělý les. První termín je tzv. zajištěná kultura, doba, kdy už není třeba chránit před zvěří. A to záleží na dřevině i stanovišti. A po této době je to dalších zhruba osm let. Každá dřevina má ale trochu jinou dynamiku růstu. Například jedle má minimální roční přírůst oproti smrku nebo modřínu. Naopak třeba po padesáti letech, kdy smrk pomalu přestává růst, jedle teprve pořádně začíná.

Jaký strom tu sázíte nejčastěji?

V poslední době jsme nejvíce vysazovali buk.

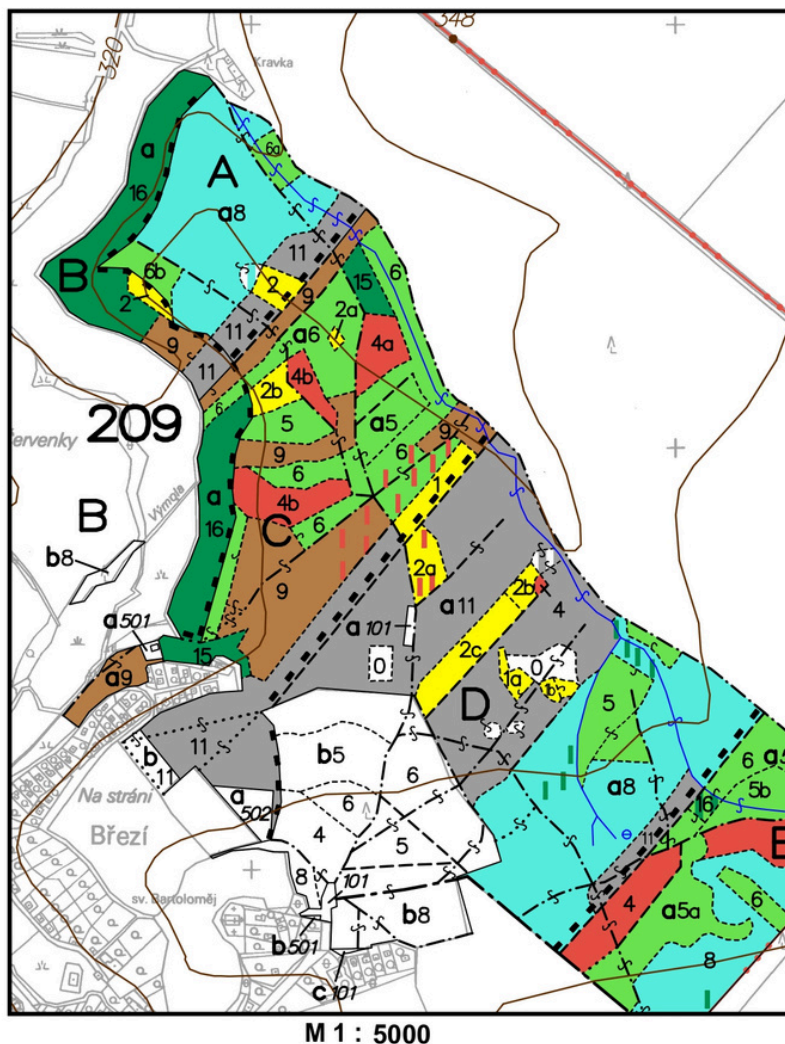
Proč právě buk?

Záleží na konkrétním stanovišti. Na některých plochách se například dobře daří buku, protože snáší spíše stinnější podmínky. Naopak na otevřených plochách, kde je po kalamitě hodně světla, se lépe uplatní například modřín, javor nebo douglaska. I tak ale nejde o čisté porosty jedné dřeviny. I když se

vysadí určitý druh, v průběhu času se tam často přirozeně objeví i jiné – smrk, jedle a další druhy. Výsledná skladba lesa je tedy vždy smíšená.

Řídíte se při výsadbě i tím, o co si les „sám řekne“?

Ano. Pokud se na ploše začne dobře obnovovat přirozené zmlazení, není nutné vše hned

Porostní mapa Březského lesa

Věková třída	Barva	Stáří porostu [roky]
holina	Bílá	—
I.	Žlutá	1 až 20
II.	Červená	21 až 40
III.	Světle zelená	41 až 60
IV.	Světle modrá	61 až 80
V.	Hnědá	81 až 100
VI.	Tmavě šedá	101 až 120
VII.	Fialová	121 až 140
VIII.	Tmavě zelená	141 a více

Zdroj: Wikipedie

znovu uměle vysazovat. Dnes se navíc prodlužuje doba, kdy se s obnovou čeká, aby se přirozené zmlazení mohlo více uplatnit. Zároveň je ale potřeba znát konkrétní stanoviště.

Na vycházce jste nám říkal, že spravujete vícero lesů. Kolik toho máte dohromady?

Mám obecní lesy a nějaké soukromé. Těch obecních je dohromady asi 250 hektarů, soukromých dalších 200.

Je něco, čím se liší březský les od ostatních?

V Březí je díky starým porostům pěkně vidět, že to byl bývalý lichtenštejnský majetek. Tento les zakládali před 120 lety. Tudíž je zdejší dřevinná skladba velmi pestrá. Smrky, borovice, modřín, borovice vejmutovka, douglaska, červený dub, dub letní, javor.

A co ta monokulturní místa, kde dnes najdeme převážně smrky?

To jsou smrkové porosty, které byly zakládány před padesáti lety.

Dnes už se lesy obnovují jinak?

Dříve zákon stanovoval povinný podíl takzvaných melioračních a zpevňujících dřevin. Dnes už tento závazný ukazatel neplatí a stát místo toho vlastníky motivuje finanční podporou. Pokud při obnově lesa vysazují druhově pestřejší porosty, mohou získat příspěvek na hospodaření v lesích. Od příštího roku by měla být navíc zavedena takzvaná ekosystémová platba, která má zohlednit mimoprodukční funkce lesa, tedy například jeho význam pro zadržování vody, biodiverzitu nebo rekreační využití.

Budou s tím spojeny i nějaké povinnosti?

Ano, předpokládá se, že vlastníci lesů budou muset plnit určité podmínky. Jednou z nich by mělo být například ponechávání části mrtvého dřeva v lese, které je důležité pro řadu organismů.

Já myslela, že to se už dělá.

Dnes je to podporováno příspěvky, ale u této platby to bude přímo podmínka.

V jaké míře si mohou brát místní lidé dřevo z obecního lesa?

Ze zákona je možný sběr volně ležícího kletu na zemi do průměru 7 cm. Samozřejmě, jestliže někdo sebere větev o průměru 10 cm, nebudu to řešit. Musíme být soudní. Za mě také není problém, pokud kdokoliv přijde s tím, že chce nějakou samovýrobu, vždycky se tady nějaká ta souška najde.

Co myslíte tou samovýrobou?

Že si někdo dřevo sám nařeže, zpracuje, vynese z lesa a odveze. Dnes má ale každý tepelné čerpadlo nebo zavedený plyn. Dřevem už se topí minimálně. Další možnost je koupit si dříví, které my vytěžíme. To, které nám leží u cesty.

O tom se lidé mohou někde dozvědět?

Lidé si toho většinou sami všimnou a kontaktují mě. Zájemci o dřevo, ať se mi klidně ozvou.

Dostal jste se někdy v našem lese s někým do konfliktu?

Ohledně sběru dřeva ani tolik ne. Asi největší problém byly motocrossové tratě nedaleko Kravky (pozn. *název zaniklé hájovny pod severní strání halšatského hradiště*). To jsme

řešili i s policií. Ale ono je těžké takové jezdce chytit. I když jsem se jim postavil do cesty, oni mě prostě objedou a ještě se mi vysmějí. Už to naštěstí skončilo. Já si vždycky říkám, že je potřeba, aby ta generace odrostla do jiných zájmů a vše se uklidní.

Kromě motocrossu jste tu řešil ještě něco jiného?

Jen občas si na tu samovýrobu vyrazí někdo bez souhlasu, ale to bývalo spíš dřív. Přitom to jde jednoduše, legálně, v klidu. Nemusíte chodit na černo kácet, stačí mi zavolat. A nakonec jsou to odpadky. Třeba při té vojenské cestě se občas nějaké najdou, ale není to žádná katastrofa, žádné úmyslné ničení lesa, to ne.

„Nemusíte chodit na černo kácet, stačí mi zavolat.“

Práce lesníka může znít mnoha lidem romanticky. Jistě to ale není jen o procházkách v přírodě.

Je pravda, že tu romantiku tam spousta lidí vidí, ale na velkých majetcích už je to opravdu dřina. Často musíte shánět lidi do lesa na práci, protože nikomu se do toho už dnes příliš nechce.

Vy jste tedy přímo ten, kdo shání lidi na sázení i těžbu?

Ano. Co se týká těžby a těžkých strojů, to zas takový problém není. Hodně lidí přišlo v souvislosti s kůrovcovou kalamitou o práci. Takže v této oblasti se pracovní síla sehnat dá. Horší je to s pěstební činností. Do toho se nikomu nechce.

Popište mi, jak vypadá běžný

den lesníka.

Každý den je trochu jiný. Záleží na tom, co je zrovna potřeba na jednotlivých lesních porostech řešit. Často začínám kontrolou míst, kde probíhá těžba nebo odkud se odváží dřevo. Když už jsem v terénu, procházím i další části lesa a sleduji, zda je vše v pořádku, nebo jestli někde není potřeba zasáhnout.

Na co se při denních kontrolách zaměřujete?

Kontrolujeme zdravotní stav porostů, například jestli se někde nezačíná objevovat kůrovec nebo poškození stromů. Sledujeme také stav oplocenek chránících mladé výsadby, zda nejsou poškozené zvěří nebo lidmi. Všímáme si i stop po neoprávněné činnosti v lese, například čerstvých pařezů, pilin nebo jiných známek nelegální těžby. Nebo třeba skládky a odpadků.

Když na nějaké odpadky narazíte, posbíráte je rovnou?

Pokud je to plechovka nebo petka, tak to samozřejmě seberu. Když je tam vyhořelý sporák, tak to při jedné procházce nezvládnou. I takové případy bohužel jsou. Dále je práce lesníka i o administrativě. Zpracovávám podklady pro fakturaci lidem, žádosti na dotace, vzdělávám se, jezdím na exkurze.

Venku jste procentuálně kolik času?

Stále tak 80 až 90 procent.

Je to fyzicky náročné?

Musíte mít dobré nohy.

Co vás osobně na té práci baví nejvíc?

Ta příroda je krásná a les obzvlášť. Dnes už i vidím nějaký vývoj, kdy dělám výchovné zásahy v porostech, které jsem před lety zakládal. Vidím za sebou nějaký výsledek a to mi dělá radost.

Jaké je vaše oblíbené místo v březském lese?

Cesta, která vede ke Kravce. Teče tam potůček, ten teď sice vysychá. Terén je pěkně členitý, skladba stromů je zajímavá. V minulosti tam prý byl rybník, to místo má svou historii.

Cesta vedoucí údolím

Co hradiště? Tam také cítíte historii?

I to je zajímavé místo. Když jsem nastoupil do tohoto lesa, byl na hradišti vyměřen úsek na zalesnění. Nám tam ale dlouho nic neodrůstalo. Ničemu se tam nedařilo. Dnes už je to zalesněné, ale stromy tam jsou prostě jiné. Najdeme tam hodně dubů, ale nejsou tak mohutné, jako jinde v lese. Tamější porost je hodně zakrnělý. Nevím, jestli v tom místě působí nějaké specifické vlivy. Může to být ale i jinou půdou nebo větším suchem.

Co by náš les potřeboval? Déšť.**Já to tedy přeformuluji jinak. Co mohou udělat občané pro náš les?**

Já bych tu rád viděl třeba nějakou tůňku na potoce. Je tu takové vhodné místo blízko myslivecké chaty. Tůňka sice může v létě vyschnout, ale tak jako tak by to byl důležitý prvek v lese.

„Co by náš les potřeboval? - Déšť.“**Dokázal byste porovnat, jak se spravovaly lesy za socialismu a jak dnes?**

Nechci socialistické lesnictví úplně kritizovat. Mělo jednu výraznou výhodu – k dispozici byl dostatek lidí i vlastní technika. Díky tomu šlo například při kalamitách, jako byly sněhové polomy, zasáhnout velmi rychle. Dnes už je situace jiná, především kvůli nedostatku pracovních sil. Po roce 1993 došlo v lesnictví k zásadní transformaci – správa majetku se oddělila od provádění prací. Ty dnes zajišťují externí firmy, které se vybírají ve výběrových řízeních.

Co to v praxi znamená?

Firmy, které těžební a pěstební práce zajišťují, se po čase mění. To znamená, že se v lese střídají různé pracovní týmy. Nevzniká tak dlouhodobý vztah mezi lidmi a konkrétním úsekem lesa, jak tomu bývalo dříve. Další změnu, kterou pozoruji, je ve vnímání lesů. Les už není hodnocen jen podle ekonomického výnosu, ale také podle toho, jak slouží lidem – například zda jsou lesní cesty průchozí, udržované a využitelné pro rekreaci nebo cyklistiku.

Musí ale les vždy vydělávat?

Z pohledu většiny vlastníků ano – les by neměl být ztrátový. Existují ale i specifické případy, například v Říčanech, kde se hospodaření v lesích nehodnotí primárně podle zisku. Příjmy z lesa pak často investují zpět do jeho údržby, do cest nebo péče o prostředí.

Je podle vás dobře, když se v lesích budují asfaltové cesty?

Ano, zejména u hlavních, tzv. páteřních odvozních cest to smysl má. Tyto komunikace využívají těžké odvozní soupravy, a pokud by jezdily po nezpevněných cestách, docházelo by k jejich rychlému poškození a vysokým nákladům na opravy.

Takže asfalt v lese není problém?

Ne nutně. U hlavních cest je to

naopak praktické řešení. Vedle asfaltu se ale používají i jiné typy povrchů, například zpevněné šterkové nebo mlatové cesty, které také dobře plní svou funkci a mají jiný charakter než asfalt.

V Březí byste neuvažoval o podobné úpravě cesty?

Spíše ne. Tam je podle mě vhodnější zachovat stávající kamennou cestu. Funguje jako páteřní komunikace a dobře drží i bez asfaltu. V některých lokalitách je lepší zachovat přírodní charakter cest a využít stávající zpevnění, které funguje. U menších nebo méně využívaných úseků by to byla zbytečná investice.

Jaké práce plánujete v našem lese v příštích měsících?

Ještě letos je v plánu kácení okolo fotbalového hřiště. I z bezpečnostních důvodů,

protože pohyb lidí je zde větší. S tím je spojená samozřejmě obnova porostu. Dále nějaké jednotlivé výběry soušek nebo jiných špatných stromů.

Zohledňujete při plánování rozsáhlejší těžby i roční období?

V lese se může těžit celoročně, ale samozřejmě se snažíme zohledňovat přírodní cykly. Bere se v úvahu například i to, zda již v dané lokalitě proběhlo hnízdění a mláďata ptáků z hnízd odešla. V takovém případě už zásah proběhnout může.

Co byste vzkázal občanům Březí?

Ať se na mě kdykoliv neváhají obrátit s jakýmkoliv dotazem. Rád se s nimi o našem lese pobavím.

Kontakt pro veřejnost: +420 602 395 410

 BV

NÁBOR DO RYBÁŘSKÉHO KROUŽKU
při MO ČRS Újezd nad Lesy

PŘIJĎ MEZI NÁS A **OBJEV KRÁSU PŘÍRODY,**
NAUČ SE RYBAŘIT A ZAŽIJ SKVĚLÁ **DOBRODRUŽSTVÍ!**

UČÍME SE rybářské dovednosti, poznávání ryb, přírody a ochrany životního prostředí	TRÁVÍME ČAS u vody, na čerstvém vzduchu a s partou kamarádů	ROZVÍJÍME trpělivost, zodpovědnost a vztah k přírodě	ZKOUŠKY zakončeno certifikátem k získání rybářského lístku

RYBAŘENÍ
NENÍ JEN KONÍČEK,
JE TO ZÁŽITEK NA CELÝ ŽIVOT!

 Staroklánovická 185, Praha 21, učebna Ryboland naproti Lidlu

 www.ryboland.cz | **ryboland@email.cz** | **tel. 778 011 878**

PRO DĚTI OD 6 DO 15 LET

Cestování s kompasem

Jak procestovat Česko, aniž byste opustili hranice Březí?

Připravili jsme pro vás tabulku vzdálených orientačních bodů a rozhledů. Stačí se vydat na procházku na některé z vhodných vyhlídkových míst, například na pole mezi Pacovem a Březím, a rozhlédnout se po okolní krajině.

Můžete přitom oprášit kompas, který už dlouho leží v šuplíku, nebo si do mobilního telefonu stáhnout některou z bezplatných aplikací. Naměřené azimuty pak porovnejte s údaji v tabulce.

Směrem na severozápad lze za příznivých podmínek spatřit například horu Říp, Milešovku, sedlo u Úštěku, Ronov, Vlhošť, Vráteckou horu s vysílačkou nebo Bezděz.

Azimut je úhel směru od severu k měřenému objektu pozorovanému z konkrétního místa. Udává se od 0° do 360°. (S) - 0°, (V) - 90°, (J) - 180°, (Z) - 270°. Vzdálenost (km) je od konkrétního místa k pozorovanému objektu. Výška (m) je nadmořská výška pozorovaného objektu.

Azimut [°]	Dálka [km]	Výška [m]	Místo Březí
313,6	79,8	752,0	Hradišfany
316,9	72,8	481,0	Košťálov
318,1	77,9	553,0	Ostrý, středoh
318,5	80,6	836,6	Milešovka
320,4	74,3	570,0	Lovos
320,7	79,7	706,0	Kletečná
325,9	50,3	452,0	Říp
327,2	76,4	639,0	Varhošť
329,1	75,3	677,0	Vrchovina
332,0	75,5	594,0	Panna
332,8	74,1	536,0	Kalich
335,2	71,2	726,0	Sedlo
336,2	80,1	683,0	Buková hora
337,8	76,5	616,0	Náchkovice
344,1	70,3	552,0	Ronov
344,8	94,5	619,0	Růžový vrch
346,0	67,7	613,0	Vlhošť
348,6	56,1	458,0	Nedvězí
353,9	88,4	712,0	Malý buk
353,9	53,5	432,0	Houska
354,6	94,4	774,0	Jedlová

Vzdálenosti v tabulce jsou barevně rozlišeny podle náročnosti pozorování. Zeleně označené objekty vzdálené okolo 70 km bývají viditelné bez větších obtíží. Modře označené objekty ve vzdálenosti okolo 80 km už vyžadují lepší viditelnost a příznivé počasí. Při výjimečně dobré viditelnosti je možné zahlédnout i kopce vzdálené 100 km (kolem České Lípy a další hraniční vrchy Luž, Smrk, Jizera.)

Nejlepší dny na pozorování jsou za jasného a stabilního počasí, například po přechodu studené fronty, kdy je vzduch „vyčištěný“ a atmosféra má nízký obsah prachu a vlhkosti. Naopak nevhodné podmínky nastávají po dešti, zejména pokud je zároveň slunečno – v takových situacích se často tvoří opar, který výrazně snižuje dohlednost.

Azimut [°]	Dálka [km]	Výška [m]	Místo Březí
354,7	39,6	300,0	Řepín
354,7	86,7	759,0	Klíč
355,4	89,7	736,0	Velký buk
357,3	51,7	498,0	Vrátecká hora
358,3	93,1	792,0	Luž
0,8	86,6	665,0	Jezevčí vrch
1,8	90,2	749,0	Hvozd
2,4	58,6	603,5	Bezděz
2,9	79,5	591,0	Tlustec
4,4	73,9	696,1	Ralsko
5,4	57,6	323,0	Vrchbělá
9,8	87,6	790,0	Vápenný
14,7	82,8	1012,0	Ještěd
15,5	82,4	887,0	Černý kopec
19,2	45,9	236,0	Ml. Boleslav let.
22,1	97,8	1085,0	Černá hora Jiz
22,7	62,0	265,0	Dneboh
23,0	99,9	1122,0	Jizera
23,9	62,7	463,0	Mušský

Z HISTORIE BŘEZÍHO

3. část – DOSAVADNÍ NEJSTARŠÍ PÍSEMNÁ ZMÍNKA

Staré halštatské hradiště v lese u Březího nemá se současnou vesnicí sídelní kontinuitu. Zatímco výšinné opevnění zaniklo požárem nejpozději před rokem 400 před naším letopočtem, vesnice založená v údolí dnešní říčky Výmoly vznikla o šestnáct až sedmnáct staletí později v polovině 13. století či nejpozději na přelomu 13. a 14. století v rámci vnitřní kolonizace a zhušťování prostoru. Z této doby zřejmě pochází i nejstarší památka v obci – původně gotický kostel zasvěcený sv. Bartoloměji.

Gotický kostel v Březí s věží před barokní přestavbou kolem roku 1717 (SOA Praha)

Nejstarší písemná zmínka o Březím není zcela jednoznačná. Když toponomastik (odborník na místní názvy) Antonín Profous pro 1. svazek životního díla *Místní jména v Čechách. Jejich vznik, původní význam a změny* (1947) sestavoval a pořádal písemné prameny, aby na základě ocitovaných latinských a staročeských frází s obsaženým názvem „Březí“ ukázal a vysvětlil jeho vývoj a proměny, zařadil k naší obci na úvod chronologicky nejstarší záznam z roku 1303 ve znění „*locatio curiae in Bresicz (!) Prag. eccl.*“.

Profous tuto upravenou frázi vytáhl z 2. dílu *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*, což je edice uspořádaných archivních pramenů, vydaných roku 1882 historikem Josefem Emlerem. Na straně 853 publikoval latinsky psanou nájemní smlouvu z roku 1303, jíž Emler dohledal

a přepsal z nejstarší Pamětní knihy Starého města Pražského – *Liber vetustissimae* z let 1310–1518, uložené dnes v Archivu hlavního města Prahy.

Latinský text popisuje majetek pražské kapituly na Pražském hradě. Šlo o dvůr s novou malou tvrzí obehnanou příkopem, dvojicí stodol, novou štůbou – světnicí, kravínem a stájemi ve vsi **Třeboradicích** (Treworadicz), dnes pražské čtvrti městské části Praha-Čakovice a dvůr zvaný **Bresicz**, který Josef Emler v obsahu své edice popisuje jako „**Březí** (?), **Bresicz**, villa eccl. Prag.“ s otazníkem, protože si nebyl jistý o jakou obec na území Čech nebo na Moravě se jedná. Tyto dva dvory pronajímala kapitula světským osobám a protože dosavadní nájemce Heřman z Kadaně, spoluměšťan Starého města Pražského, zemřel, proběhlo na staroměstské radnici 18. prosince 1303 za přítomnosti rychtáře

Z HISTORIE BŘEZÍHO

Františka a dvanáctičlenné městské rady jednání s pozůstalou vdovou Hedlou, švagry Gozlem a Konrádem (Heřmanovi bratři) a jejich strýcem Eberhartem, pro něž kapitula, zastoupená kanovníkem mistrem Jindřichem, připravila podmínky nové nájemní smlouvy.

Nájem dvora v **Třeboradicích** byl stanoven na 16 hřiven ryzího stříbra pražské míry (1 hřivna se rovnala 64 nově zavedeným mincím pražského groše = 1 024 grošů) s pokutou dvojnásobku při nesplacení do příštího svátku sv. Martina [11. listopadu 1304]. Nájemné mělo být hrazeno mistru Jindřichovi, jeho prokurátorovi nebo mělo být složeno přímo kapitule na Pražském hradě. Jednou z podmínek bylo, že nájemci měli příští rok [1304] vyznačit všechna pole dvora na nichž měly být osety ozimé plodiny. Pro mistra Jindřicha bylo k nájemnému vyhrazeno 42 královských měr suté – sypké pšenice a žita na přiděleném třetím poli, které slíbili nájemci orat, osévat a sklízet na vlastní náklad a práci. Nájemci také vyznali, že škody, které ještě za života Heřmana z Kadaně způsobili jedné noci lupiči na třeboradickém dvoře byly plně vypořádány. Nájemci byli také upozorněni, že nesmí příští rok vynášet mimo dvůr žádnou slámu. Kromě toho měli odvádět naturální desátky třeboradickému kostelu a z daně od každého sedláka uvolní jeden lot stříbra. Paní Hedla za nájemníky určila rukojmí – ručitele pro splnění všech podmínek, jimiž byli synové výše uvedeného Eberharta – měšťané Dětmár z Nového města a Mikuláš ze druhé strany mostu.

Patří středověké „Bresicz“ skutečně Březímu? Jediný otazník mění dějiny obce.

Nás ale především zajímá druhý dvůr. Gozlo a ostatní nájemci měli od mistra Jindřicha a kapituly pronajatý také dvůr **Bresicz** s osetými plodinami – 35 korců pšenice, 35 korců žita, 60 korců ovsa, 10 korců ječmene, 5 ½ korce hrachu a ½ korce vikve za nájemné 9 hřiven ryzího stříbra [= 576 grošů], a to 2 hřivny kapitule, 6 mistru Jindřichovi a 1 jménem desátku, splatné do předvečera svátku Všech svatých [30. října 1304] s pokutou dvojnásobku pro nesplacení v termínu. Nájemci přislíbili, že dvůr v **Bresicz** opraví na vlastní náklad.

Tato nájemní smlouva z roku **1303** je od roku 1947 vnímána jako nejstarší písemná zmínka o obci Březí v okrese Praha-východ. Letopočet „**1303**“ se totiž od Profouse dostal roku 1978 do nově založené statistické rubriky „*První zmínka*“ *Retrospektivního lexikonu obcí Československé republiky 1850–1970* a později byl roku 2006 tentýž letopočet „1303“ převzat do *Historického lexikonu obcí České republiky 1869–2006*.

Bohužel musím konstatovat, že nájemní smlouvu nelze nadále ztotožňovat s naším Březím, protože nevíme a nemáme prostřednictvím dalších písemných pramenů doloženo a potvrzeno, že Březí v minulosti k pražské kapitule vůbec náležel. Z mladších písemných pramenů totiž víme, že původní název vsi zněl nikoli Březí, ale Bříza, jak bylo zapisováno po celou druhou polovinu 14. století, kdy vesnice náležela pražskému patriciátu – pražským měšťanům. V nájemní smlouvě chybí jakýkoliv další „záchytný“ prvek pro bezproblémové ztotožnění a provázání s naší obcí. Není zde například uvedena žádná sousední obec ani osoba držitele či osadníka ze sousedství, které by prokazatelně souvisely s Březím. Nemáme k dispozici ani srovnatelnou mladší archivní zmínku, která by popisovala další vývoj dvora Bresicz. Na základě těchto skutečností musíme dodnes uznanou nejstarší písemnou zmínku z roku 1303 z dějin Březího pro nedostatek vazeb kriticky vyloučit.

SKUTEČNÁ NEJSTARŠÍ PÍSEMNÁ ZMÍNKA

Dějiny Březího (zvaného ve středověku Bříza) a jeho kostela sv. Bartoloměje jsou od nejstarších dob úzce spjaty s dějinami pražského patriciátu – s bohatými měšťanskými rodinami ze Starého města Pražského. Březskou faru i kostel poprvé připomíná rejstřík papežských desátků z roku **1352**, uložený ve fondu Metropolitní kapituly u sv. Víta v Archivu Pražského hradu. Rukopisná kniha založená prvním pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic eviduje výběr pololetních plateb papežských desátků – desetin výnosů plebánií (far), vybíraných v peněžité formě ze všech farních míst arcijáhensství a děkanátů pražské diecéze. Vybraná suma měla být odvedena papeži Klementovi VI. do Avignonu, ale král Karel IV. si ⅔ vybraných peněz ponechal na úhradu škod utrpěných v bojích proti římskému císaři Ludvíkovi Bavorovi a jen ⅓ připadla papeži.

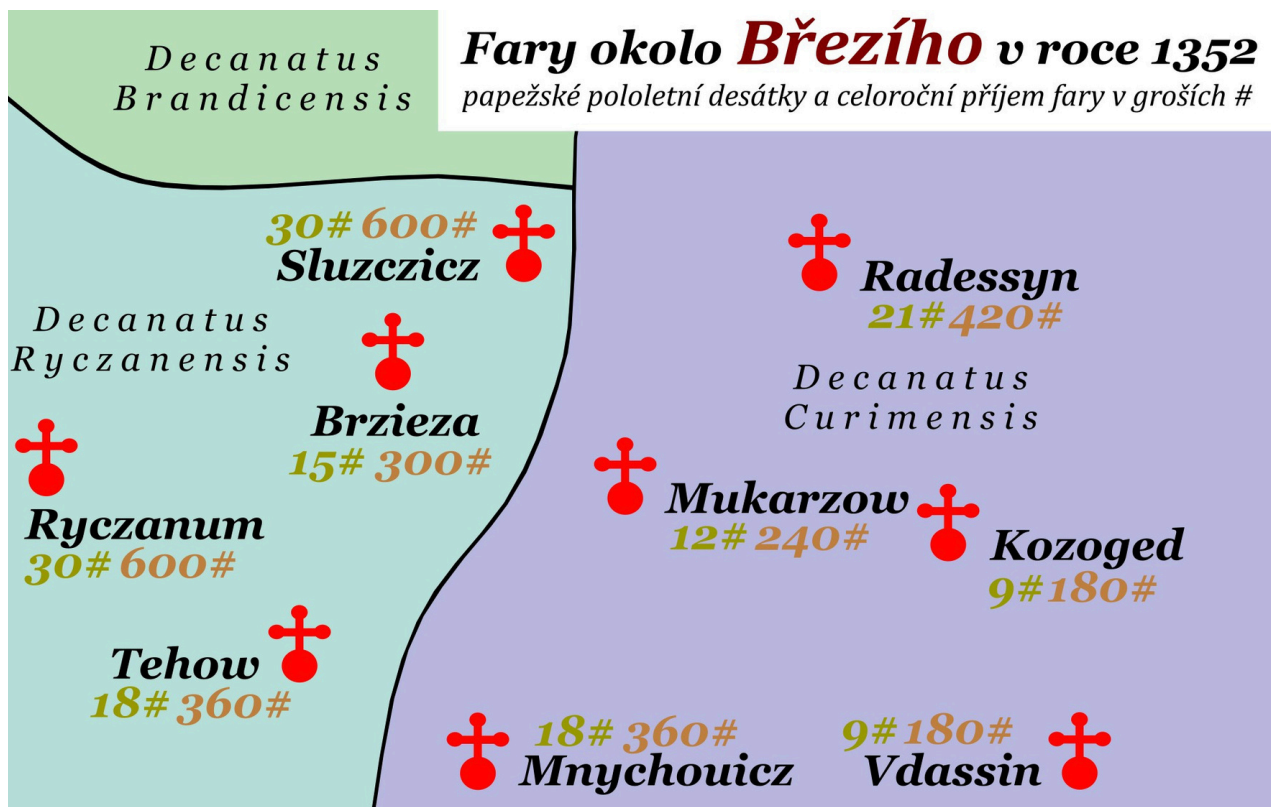
Z HISTORIE BŘEZÍHO

Podle rejstříku kněz neznámého jména odvedl z fary (**Brzieza**) částku 15 grošů.

Protože šlo o pololetní taxu desátku, dopočítáme roční desátek ve výši 30 grošů což znamená, že roční výnos z užitků březské fary činil 300 pražských grošů. Rejstřík papežských desátků je pro středověké církevní dějiny velmi vzácným pramenem. Edičně ho zpracoval historik Václav Vladivoj Tomek v odborné edici *Registra decimarum papalium*, vydané roku 1873.

Kostel stál ve východním cípu říčanského děkanátu v pražském arcijáhenství u západní hranice s kouřimským děkanátem kouřimského arcijáhenství.

V nejbližším okolí s Břízou roku 1352 sousedily 4 kostely, odvádějící papežské desátky – Sluštice (Sluzczicz) 30 grošů, Říčany (Ryczanum) 30 grošů a Tehov (Tehow) 18 grošů v říčanském děkanátu a Mukařov (Mukarzow) 12 grošů v kouřimském děkanátu. Přestože stručná zmínka o Bříze (Březím) nepřímo dokládá existenci kostela a fary, nehovoří bohužel o tehdejší držiteli vesnice a kostelního patronátu – práva k dosazování farářů. Díky dalšímu bádání v mladších pramenech připadá v úvahu člen patricijské rodiny – **Velflín Kamarér z rodu Velfloviců**, jehož rodina užívala červené břevno na stříbrném štítu.

Farní síť kostelů v nejbližším okolí Březího k roku 1352 (Jan Psota)

TROJICE ROSTOVSKÝCH BRATRŮ

Až půjdete Prahou z Václavského náměstí a Můstku směrem na Staroměstské náměstí k orloji, zastavte se na chvíli v Melantrichově ulici u domu čp. 471/10, kde je v provozu prodejna luxusních dárkových předmětů, umění a sběratelských suvenýrů Belizart. Zvu vás na místo, které má s Březím historickou vazbu. Na místě prodejny totiž stával dům, který v polovině 16. století patřil

nejen renesančnímu knihtiskaři Jiřímu Melantrichovi z Aventina. Pro nás je zajímavější polovina 14. století, kdy zde bydlel nejstarší známý držitel toho domu – bohatý pražský měšťan Donát Rost, který míval na zdi svého domu obrovskou nástěnnou malbu sv. Jiří zabíjejícího draka. Jaký měli Donát a jeho rodina vztah k Březímu?

Z HISTORIE BŘEZÍHO

Rostové patřili mezi bohaté staroměstské měšťany – patricije, kteří v Praze sídlili za krále Jana Lucemburského a jeho královského syna Karla IV. Z té doby se připomínají tři bratři – Fridrich Rost na Hostivaři, Mikuláš Rost na Velkých Popovicích a Donát Rost na Slušticích, kteří pronikali do městské správy, kupovali výstavné domy v Praze a zakupovali se na venkovských statcích. Známé dokonce jejich rodový městský znak. Mezi rodinami Lamperfulerů a Rostů totiž propukl svár ohledně užívání shodného rodového znamení na štítech obou rodin. Spor musela rozřešit staroměstská městská rada v čele s rychtářem Bořutou, která 23. srpna 1350 ustanovila podobu i barevné rozlišení znaků obou rodin. Rostové, které zastupovali Donát a Bernard Rostové, směli užívat černou a bílou barvu – tři stříbrné a černé klíny pošikem, zatímco Lamperfulerové, zastupovaní Enderlínem Rupertovem a Fránou Negelem směli užívat černou, bílou a červenou barvu – dva černé vzhůru postavené klíny na červeno-stříbně polceném štítu. Podoba obou znaků byla zakreslena do nejstarší staroměstské pamětní knihy. Rada také rozhodla, že pokud by jeden rod druhému v užívání znaku činil přikofí, měl poškozené rodině zaplatit pokutu 50 kop pražských grošů.

Do naší krajiny pronikl nejprve nejstarší bratr Fridrich Rost (1327–† před 1349), zvaný Frycek, byl roku 1327 starším obecním. Držel dům na Novém městě Pražském, kolem roku 1327 část vsi Hostivař (Hostibar), kterou postoupil bratrovi Donátovi a ves

Březí – Břízu kterou měl podle historika Václava Vladivoje Tomka koupit Fridrich od dědiců pražského měšťana Velflína Kamarěře z rodu Velfloviců, který se připomíná v letech 1348–1353 a roku 1355 již nežil. Fridrich měl s manželkou Annou (Anežkou) syny Jindřicha a Menharta. Prostřední bratr **Mikuláš Rost** (1332–1358) zastával v letech 1340–1341 na Staroměstské radnici úřad přísedního. Roku 1356 opustil pražské městské právo a usídlil se na svém statku ve **Velkých Popovicích (Popowicz)**, který koupil roku 1332 za 400 hřiven stříbra. Roku 1358 vystřídal mladšího bratra Donáta a uplatnil patronátní právo ke kostelu v Březí – Bříze k dosazení nového faráře. Měl dva syny Prokopa a Františka.

Nejmladší bratr **Donát Rost** (1339–1366), se svolením krále Jana Lucemburského si směl postavit krčmu – hostinec v **Nedvězí (Nedwyes)**. V letech 1352–1353 zasedal ve staroměstské městské radě (společně s Velflem Menhartovým z rodu Olbramoviců) jako konšel – radní. Roku 1357 držel vesnice **Sluštice (Zluchsicz)**, **Zlatá (Zlatho)** a s bratrem Mikulášem roku 1358 podíl na **Březím – Bříze (Brzieza)**, s nímž se střídal ve výkonu patronátního práva k obsazování fary březského kostela. Roku 1360 prodal svému pozemkovému sousedovi Velflínovi Menhartovu vesnici **Zlatou (Slacey)**. V letech 1363–1366 byl držitelem domu U červeného srdce čp. 471/10 v dnešní Melantrichově ulici (dříve Sirková ulice a předtím Kunešova ulice) na Starém městě Pražském.

Zaniklá gotická nástěnná malba sv. Jiří zabíjejícího draka na stěně domu Donáta Rosta (Archiv Jan Psota)

Z HISTORIE BŘEZÍHO

Do dějin našeho venkova Rostové vstupují pouze po dobu devíti let (1357–1366). Poprvé se tomu tak stalo roku **1357**, kdy Donát Rost předstoupil před Staroměstskou městskou radou kde vyznal, že pokud má kdokoliv hovořit o jeho vesnicích **Slušticích a Zlaté**, chce dotyčnému odpovídat podle německého práva. Tento záznam z městské knihy je nejstarší písemnou zmínkou o obci Zlatá. – záznam zachytil roku 1910 historik Josef Teige.

Protože dosavadní (1. březský farář) **Budko** zemřel, dosadil patron zdejšího kostela Donát Rost 10. září **1358** ke kostelu v **Březí (Brzieza)** nového faráře, jímž se stal klerik pražské diecéze **Albert Petrův z Kadaně** (2. farář). Do farního úřadu ho slavnostně uvedl kněz ze sousedních **Sluštic (Slussecz)**. Albert však na faře pobyl krátce protože náhle zemřel. Z toho důvodu museli Rostové urychleně najít personální náhradu. A tak se stalo že patron zdejšího kostela Mikuláš Rost dosadil 12. října **1358** ke kostelu v **Březí (Brzieza)** nového faráře, jímž se stal klerik **Augustin z Loun** (3. farář). Do farního úřadu jej slavnostně uvedl opět kněz ze sousedních **Sluštic (Slusicz)**. – oba záznamy zachytil roku 1867 historik František Tingl.

V městské knize Starého města Pražského se nachází záznam z roku **1360**, kdy se rozhodl Donát Rost prodat vesnici **Zlatou**, respektive veškeré její části, které tam Donát měl a držel. Prodal ji svému pozemkovému sousedovi Velflínovi Menhartovu z patricijské rodiny Olbramoviců. – záznam zachytil roku 1910 historik Josef Teige.

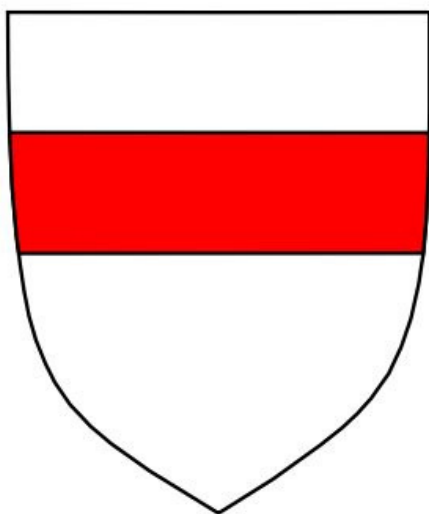
Březský farář Augustin zemřel a proto patron kostela Donát Rost musel najít jeho náhradu. Na uprázdněné místo kostela v **Březí (Brzieza)** 23. ledna **1363** dosadil faráře **Stibora z Dubu** (4. farář), jehož do úřadu slavnostně uvedl farář ze sousedních **Sluštic (Slussticz)**. Také na faře ve Slušticích zemřel dosavadní farář Ondřej. Tamní patron Dominik Rost (neznámo v jakém příbuzenském vztahu k Donátovi a jeho bratrům) na prázdné farní místo u kostela ve **Slušticích (Slussicz)** dosadil 18. září **1363** nového faráře Ondřeje z Prahy, jehož do úřadu slavnostně uvedl děkan z **Říčan (Riczanensis)** Farář Stibor vydržel na faře v Březí nejdéle do roku 1370. – oba záznamy zachytil roku 1874 historik Josef Emler.

Zcela poslední záznam o Rostech ve zdejší krajině se dochoval o tři roky později, kdy patron sluštického kostela Donát Rost pro smrt faráře Ondřeje dosadil 26. ledna **1366** ke kostelu ve **Slušticích (Slussicz)** faráře Jana z Brém, jehož do úřadu uváděl farář ze sousední **Břízy (Brzieza)**. Jan vydržel na faře ve Slušticích do roku 1373. – záznam zachytil roku 1874 historik Josef Emler.

Rostové se po roce 1366 z dějin Sluštic i Březího zcela vytrácejí. Důvodem byl zcela určitě prodej. Ale to je již na další povídání, kdy tuto rodinu vystřídali jiní pražští patriciové. Pravděpodobně se Březí dostal do držení **Mikuláše od Věže z rodu Velfloviců**.

Jan Psota

Erb patricijské rodiny Velfloviců (Jan Psota)

Znak Rostů schválený Staroměstskou radou roku 1350 (AHM Praha)

LEGALIZACE STAVEB

Pomůžeme vám dát věci do pořádku

Odborné posouzení stavby.

Ověření souladu s územním plánem.

Návrh bezpečného postupu legalizace.

Individuální řešení pro každý případ.

17 let

po celé
ČR

Comfortgroup, s.r.o., Bohdanečská 203, 19000 Praha 9-Vinoř
obchod@comfort-group.cz, 734 255225

www.stavby-legal.cz

ČISTÝ NÁBYTEK. LEPŠÍ DOMOV.

Dopřejte svému čalouněnému
nábytku, židlím, křeslu
či kobercům profesionální péči.
Budou opět jako nové.

Provádíme tepování a čištění
čalouněného i koženého nábytku.

Čistý domov, zdravý domov.

MARTIN HENIŠ
DETAILING A TEPOVÁNÍ

777 893 277

PROFESIONÁLNÍ PÉČE, KTEROU VÁŠ DOMOV POZNÁ.

ÚNIKOVÁ HRA

v újezdě nad Lesy

TAJEMSTVÍ

OPUŠTĚNÉ

LABORATOŘE

www.ryboland.cz tel. 778 011 878

PŘÍMĚSTSKÝ RYBÁŘSKÝ TÁBOR

**TERMÍNY
2026**

ÚJEZD NAD LESY

29.6. - 3.7.	20.7. - 24.7.	10.8. - 14.8.
6.7. - 10.7.	27.7. - 31.7.	17.8. - 21.8.
13.7. - 17.7.	3.8. - 7.8.	24.8. - 28.8.

tel.: 778 011 878

www.aaafishingpraha.cz

Zachytili jste momenty z Březí ve svém objektivu?

Podařilo se vám vyfotit krásný západ slunce nad Březím nebo jiný zajímavý pohled z naší obce? Podělte se o své snímky s námi a pomozte oživit fotogalerii Březí.

Nejzajímavější snímky rádi vystavíme na obecním úřadě.

Vydává: Obecní úřad Březí, IČO: 00640123

Šéfredaktor: Barbora Veselá (BV)

Grafická úprava: BV

Email: barajevesela@seznam.cz

Tiskne: Tiskárna PŠTROS

Náklad: 330 ks

Obecní úřad Březí | Obecní 101, 251 01 Březí | Tel.: 323 605 179 |

E-mail: ou@obecbrezi.cz

Zpravodaj v elektronické podobě naleznete na stránkách obce